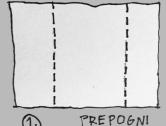

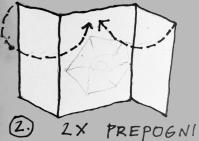
COSTIERE

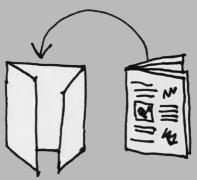
PIRANO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

KAKO ZLOŽITI PRIROČNIK

VSTAVI

THE STORY ABOUT GREG THE STONE

This is Greg from the overused stair syndicate department 1.

Greg was NOT always a stair however. His story begins long ago in the distant 7348 b. c. when he was just a little formling. He still remembers the day when the first step was taken on him. It tickled. (A.N. Greg does NOT have a foot fetish).

From that day onward he knew, he wanted to serve a bigger purpose. (A.N. Greg does NOT have an objectification kink).

He got stepped on and throw around from time to time (A.N. Greg is NOT submissive) until; a couple thousand years later, when he found himself being hit and shaped into a nice cube-like form (A.N. Greg is NOT a masochist).

He didn't quite like it, but his childhood dream finally came true. He was built into the staircase, and thus, the syndicate of the rocks was born.

For the first hundred years, all was good. Sharing a step with his neighbours John and Olivia (they had a situation-ship), Greg was very very happy.

But times changed, and heavy rain meant saying goodbye to good friends. Humans cared for their wellbeing. Rocks were replaced and new neighbours arrived pretty often.

But in recent years all that stopped. Greg was devastated. His condition became poor, nobody cared for the rocks anymore.

It started becoming lonely, with less and less friends (rocks). The new generations cared only for fancy, glossy and modern stairs.

So The syndicate of rocks became the syndicate of overused stairs, and elected a president, Pierre. He was French.

avtorice in avtorji:

foto arhiv: Isidora Petrov

naslovnica: Eric Pibernik, fotomontaža

stran 01: Iva Gjorgievska, Andrijana Vesovska, zgodba, Ana Benedikt, risba

stran 02: Tinkara Pucer, risba, Ana Benedikt, risba

stran 03, 04: Uroš Kumer, fotomontaža

stran 05, 06: Svit Pregelj, risba

stran 07: Magdalena Strniša, mešana tehnika

stran 08: Klara Rus, risba

stran 09, 10: Jakob Bratušek, risba

stran 11, 12: Neli Kustec Levičar, risba

stran 13: Ela Weber, riba

stran 14: Klara Rus, risba

stran 15: Stefanie Kante, risba

stran 16, 17: Blažka Šifrar, zgodba

stran 17, 18: Klara Rus, risba

stran 19: Blažka Šifrar, zgodba

stran 20, 21: Jakob Bratušek, risba

stran 22: Blažka Šifrar, zgodba

stran 23: Danaja Stević, fotomontaža

stran 24: Neža Hajšek, risba

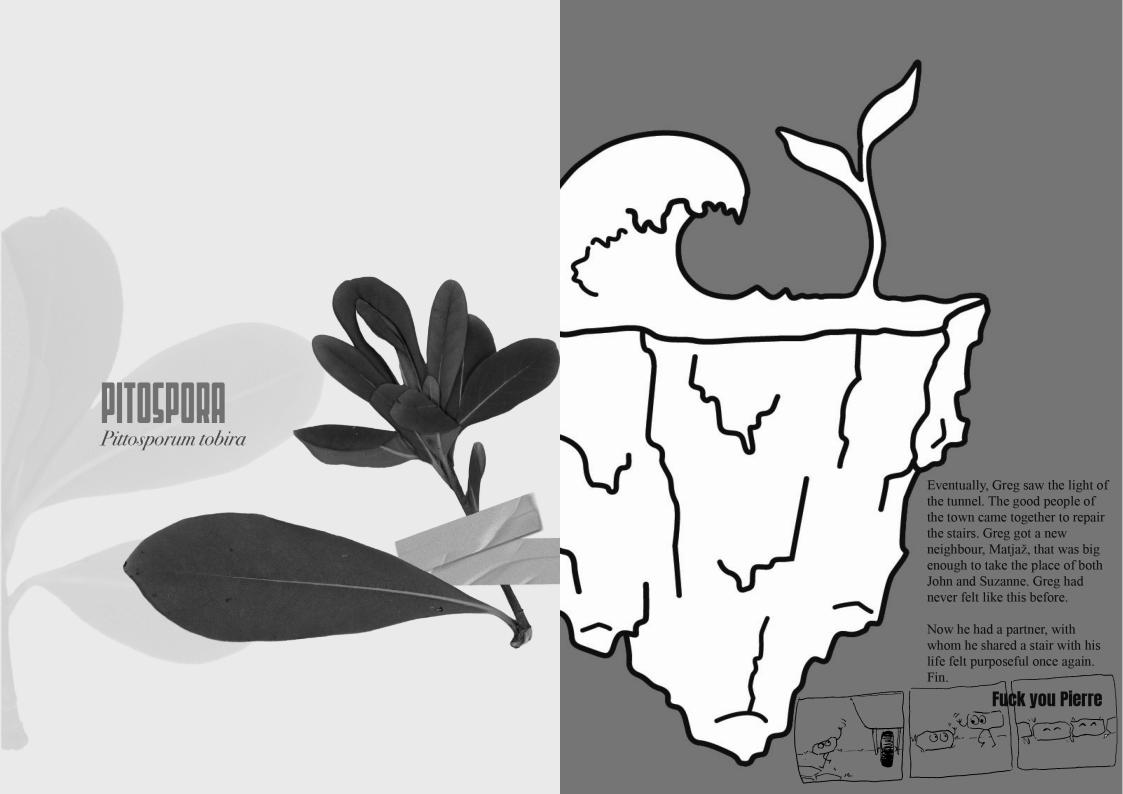
stran 25, 26: Danaja Stević, fotomontaža

stran 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34: Ana Južnič, Nika Oblak, mešana tehnika

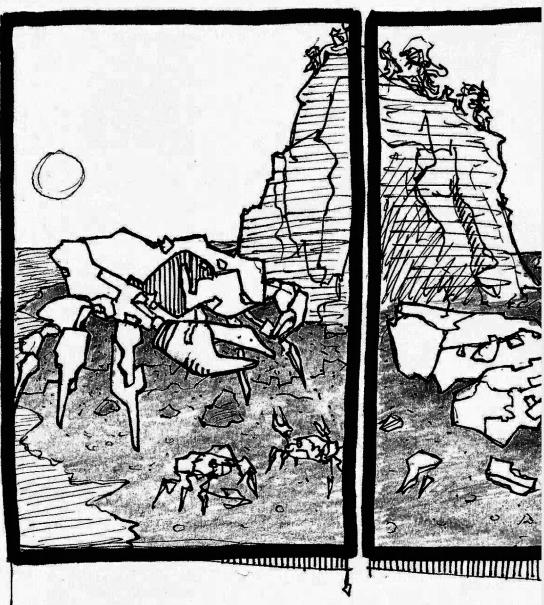
OKROCLOUSTON TAJAELJ Rosmarinus Officinalis

Laurus nob

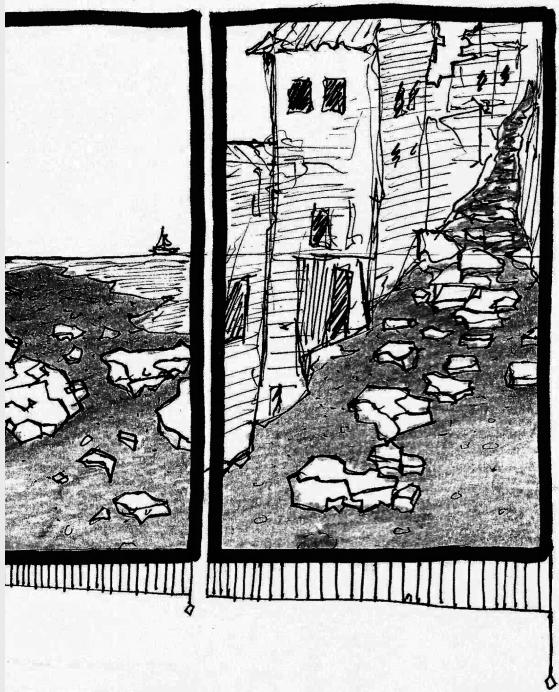
MODININGTI PEUI Artemisia caerulescens

Od kod so prišli kamni?

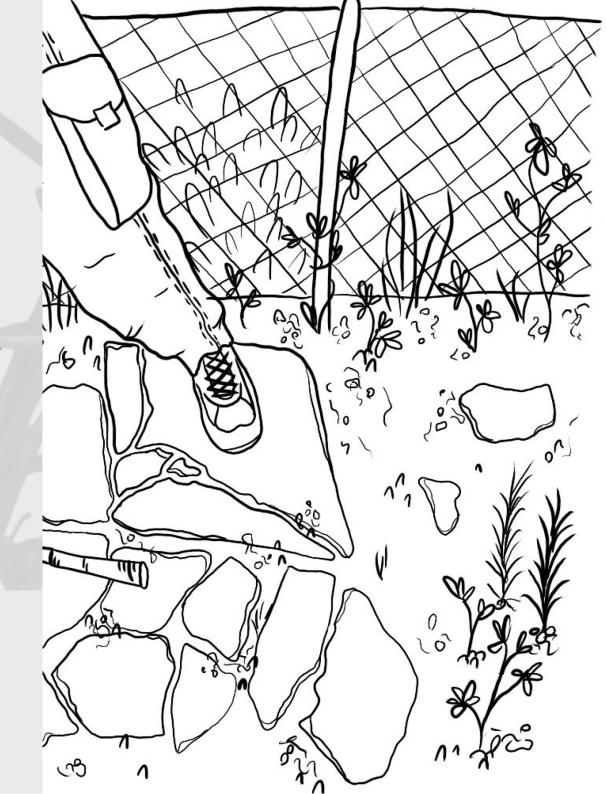

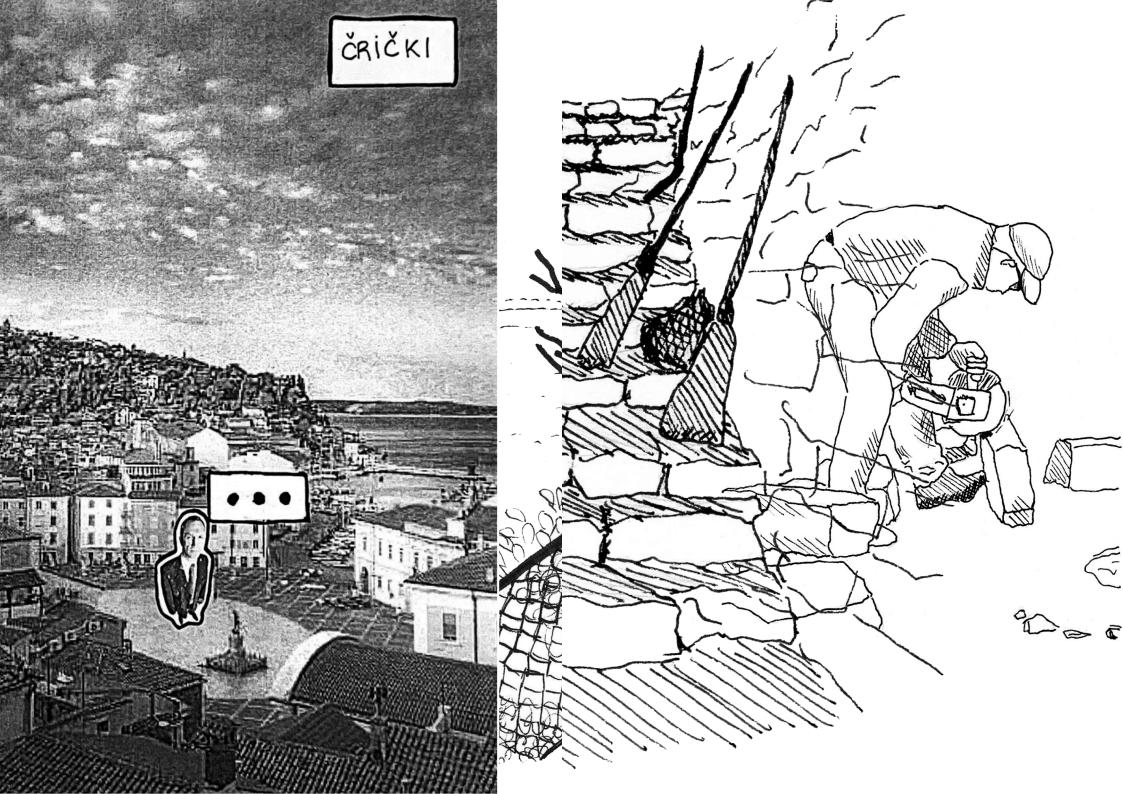

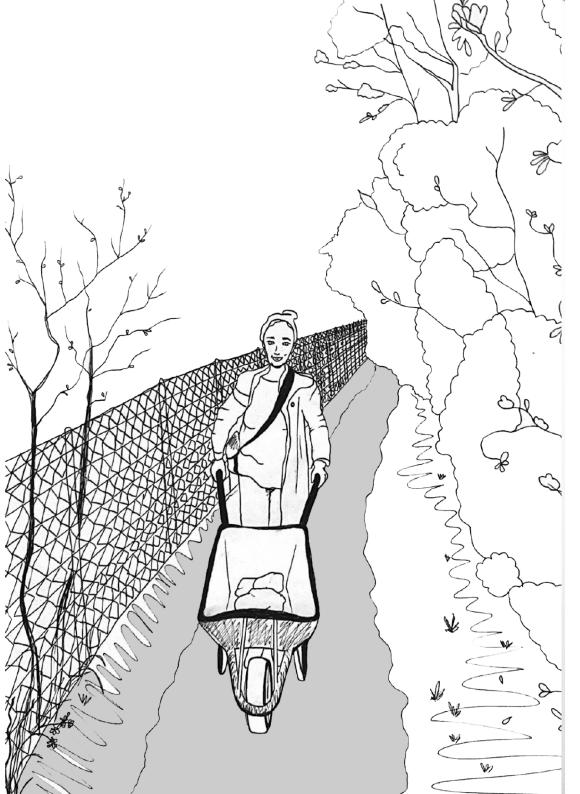

pretvarjanjem.« »Ja, kaj želite da vas povabim naprej, pa recite tako. Vstopite prosim, ne moti me, da sem se ravno odpravljala v posteljo. Zunaj je hladno in kurjava je draga, no kar pogumno.« Druščina se je spogledala »Avgust, boš pil vino, kavo, čaj?« Skupina moških se je uročeno premaknila v mračni interier hiše in sledila zibanju njenih bokov, samo Avgust ni bil popolnoma prepričan, stal je na pragu in čakal. Fernando je bil presenečen, zopet jih je zavrtela okoli prsta, kot je to poprej počela s svojimi oranžnimi kodri. Nove žrtve. Malo je postal pred Avgustom, ga pogledal naravnost v oči in mu svarilno dejal: »Pojdi.«

Soočenje istega dne, noč.

Minilo je slabih deset minut in ona je stopila iz hiše. Ogovorila je Avgusta, ki je stal na vrhu stopnic in gledal kako navzdol po hribu izginjajo v megleno noč: »Na tvojem mestu bi odšla.« »Enako bi lahko rekel zate. Plačala boš za svoje zločine.« »Kakšne zločine?« mu je smehljaje odgovorila. »Nehaj, našel sem vajino skladišče kosti, izdaja te zemlja, ki počasi pada s klifa na samem začetku Štortske poti. Prevarala si mnoge, mene pa ne boš.« Pristopila je do njega, s hrbtom obrnjena proti stopnišču. Počasi je dvignila svoj pogled in z dlanjo desne roke pogladila njegovo levo lice. Levica ji je počivala na njegovem prsnem košu in čutila je utripanje njegovega srca: »Avgust, pridruži se mi, skupaj lahko odpotujeva stran. Julij bi to storil, če bi bil na tvojem mestu. « Ljubeče jo je pogledal, s prsti desne roke, jo je objel čez pas in jo prižel ob svoje telo. »Julij je storil marsikaj neumnega, ti bi to lahko vedela. Tudi zate bi lahko mnogi trdili enako, ampak oba dobro veva, da sem tvoj edini spodrsljaj bil jaz. Napako si naredila, ko si izbrala mene.«

»Dokončano je,« je rekel Fernando, ko s krvavimi rokami in madeži na beli srajci izstopil iz hiše. Ko jo je videl v objemu njega, na vrhu stopnic je zakričal: »Pusti jo na miru, Avgust!« Avgust se je silovito obrnil proti njemu, njene oči pa so mirno počivale na obrazu moškega, katerega objem jo je ščitil pred hladnim zrakom noči. Fernando je začel teči proti njima, Avgust se je zazrl v njene oči, ki so svoj ljubeči pogled zamenjale za pogled napolnjen s sovraštvom, spodvila gleženj leve noge in se močno oprijela njegove majice. Fernando je v agoniji zakričal: »Neee!«

Temno rjave oči so Avgusta pogoltnile vase, medtem, ko je veter odmikal njune lase in pripravljal prostor ostri kamniti stopnici, se je njena kopalna halja ovijala okoli njegovih nog in objem njenih rok je počasi popustil. Padala sta, usodni spodrsljaj. Fernando je nemo zakričal, njegovo telo se je začelo pogrezati samo vase, ni mogel vdihniti, sesedel se je na vrhu stopnic in zajokal.

Ura je 1. 17 zjutraj in on, Fernando kleči na dnu stopnic, v luži krvi. Obdaja ga tišina, slišati je le boj njegovega telesa, ki ga vase požira tema noči. Ona leži na njegovi desnici, on na njegovi levici. Njegov obraz zakopan v njen, zdaj smaragdno rdeč satenasti plašč. Fernando premišljuje o njen, o njem, o njih. Špičasti kamen, ki so ga delavci pozabili odmakniti nosi sledi poslednjega padca, prekrit v mešanici bogato rdečih odtenkov dveh krvi. Znebiti se mora dokazov v svoji dnevni sobi, preden se zdani, potem bo tu preveč ljudi. Še zadnjič. Špičasti kamen bo obdržal, ne bo ga očistil, saj je na njem ona – vse kar mu bo od nje ostalo. Njega bo odnesel tja, kamor je poprej odnesel vseh 17 ostalih. Kaj bo naredil z njo še ne ve, ve le, da bi zanjo storil vse in Carmen, je to dobro vedela.

Ona je s težavo skrivala gnus za prijaznim nasmeškom, a vendar je ostala mirna in z narejeno neumnostjo odgovorila: »Kaj res mislite, joj. Ubožica, pa tako blizu stanujem, grozljivo. Resnično. No hvala vam, dobri gospod.«

»Anbenga problema. Ko bodo tele stopnice zrihtane, jih lahko skupaj soupravljamo, pa skrbimo za njih, se malo podružimo, kaj pravte?« Ni mu odgovorila, nasmehnila se je in odhitela k njemu.

Soočenje istega dne, večer. Sedel je na fotelju, senca žaluzije je padala na njegov obraz, spet je imel težave z dihanjem. Ne zna se soočati s pritiskom, zagotovo je izgledal sumljiv, ni se hotel ukvarjati s primeri ponesrečenih fantov, ki mu jih je predpisal nadzornik. Strah ga je. Ogledalo v kotu je odsevalo ženstveno podobo nje, ko je iz spalnice, zavita v bel kopalni plašč, vstopila v dnevno sobo. »Na sledi so nama,« je rekel in jo živčno pogledal. »Na sledi so tebi, nadzoruj se, « s pogledom je obšla zbirko 18 kamnitih kosov, ki so nekdaj sestavljali stopnišče, »Tole bi moral pospraviti.« Prižgala si je cigareto in vonj cigaretnega dima je zapolnil prostor, stopila je k oknu, katerega pogled se je razprostiral na zdaj že osamljeno, popravljeno in urejeno stopnišče, le en zašpičen kamen je ostal na čistem dnu, verjetno so ga pozabili. Tako sta v tišini obstala v prostoru, vsak v svojem svetu, ko ga je strogo razbil zvonec vhodnih vrat. On je trznil, se obrnil in pogledal njo. Ona se ni premaknila. Fernardo je vstal, s težkimi koraki je odšel proti glavnim vratom. Prijel je za kljuko in mrzlo železo je sprožilo pošiljko mravljincev, ki so se mu začeli sprehajati po njegovem hrbtu, stisnil je jezik k nebu, v grlu se mu je napravil cmok in nehote je odprl vrata. Svetloba cestne luči si je nasilno vrezala svoj prostor v temačnem interierju hiše.

Na vratih je stal nadzornik policijske in detektivske enote Piran, Fernando ga je z mrkim obrazom in očmi polnimi panike bežno pogledal.

»Pogovoriti se morava,« je dejal visok moški. Fernardo se ni znal odzvati, spraševal se je, kaj bi naredila ona, kako bi obvladala situacijo? Vedno jo je občudoval, kako spretna je bila z ljudmi, s kakšno lahkoto so ji besede drsele z jezika, pretkana boginja.

»Fernando. Me boš spustil naprej?« ni mogel normalno vdihniti, glasno bitje njegovega srca mu je onemogočalo zanesljivo spremljanje okolice, komaj je razločil besede nadzornika. »Pozno je, pridite jutri,« v kopalnem plašču, ki ji je le delno pokrival levo bedro, se je izza vogala dnevne sobe pojavila ona. Angelsko jo je osvetlil snop zunanje svetlobe, ki se je božansko odbijal od belega satena kratkega plašča in izrisoval obliko njenega telesa. »Tudi z vami se moram pogovoriti, « je načelnik z manjšo zagato nadaljeval, Fernando ju je panično opazoval. »Lahko se oglasite jutri, ob malo bolj primerni uri. Danes sem, kot lahko vidite zasedena, gospod nadzornik.« Z elegantno dolgimi koraki je pristopila do vhodnih vrat in jih mirna zaprla: »Lahko noč.« Fernando jo je neverno pogledal, prijela ga je za roko, ko sta se obrnila, so se vhodna vrata hiše podrla. Cigaretni dim, ki je polnil hišo, se je razkadil naokoli, vanj je stopil Avgust, za njim nadzornik in skupina policistov. Po prostoru je pomešana z vonjem cigaret zakrožila sovražno-napeta energija. Avgust je gledal v njo. Ona se mu je nasmehnila: »Ja dober večer tuji gospodje, ali vas v šoli niso naučili, da ob tako pozni uri ni primerno biti v hiši tujega dekleta. Porušili ste moja vrata, jutri pridite nazaj in jih popravite. Lepo vas prosim, lahko prosim nehate strmeti vame. tudi to je izredno neolikano.« Avgust je mrko dejal: »Konec je, nehaj s

ONI, ON

Ura je 1.17 zjutraj in on – Fernando kleči na deveti stopnici in briše še toplo kri, ki kaplia s kamnitega stopnišča Matteotijeve ulice. Zunaj je mračno in gosta megla požira zločine noči. Ozko stopnišče, ki je ravno prav odmaknjeno od strogega mestnega jedra Pirana je v slabem stanju. Manjkajoče kamenje, zavito v temo noči ustvarja globoke prepade, čakajoče na neprevidne obiskovalce, ki jih bo šok odvrgel v nevarno skalnato globino. Iz hiše na vrhu stopnic je vonjati zadušljiv cigaretni dim. Mesečeva svetloba se nežno prši skozi meglen oblak, meče rahlo senco čez Fernandov obraz in mu mrači um, ko iz razpoke v kamnu z nohti praska še zadnjo sled zdaj že posušene krvi. Ko bo to končal, bo kamen odnesel s seboj. Ko bo to končal, se bo na poti Štorta znebil njega. Vse zanjo.

Nov dan.

Noč se je spustila nad ulice Pirana. Fernando se je po napornem detektivskem dnevu, v katerem je preiskoval skrivnostno umiranje mladih piranskih moških na stopnišču M., vrnil domov, se usedel na usnjeni fotelj in čakal. Nov dan, nov zločin, ista krinka. Premišljuje o njej, o njem, o njih. Ob morski obali, v gostišču Pirat iz katerega se vije zvok jazza, je skozi okno lahko, v desnem vogalu prostora, opaziti silhueto nje in moškega.

-Moški, Avgust okoli 28 let. Čeden, nežnega glasu. Oblečen v črno obleko, belo srajco z odpetima zgornjima dvema gumboma. Kadi cigaro. Tako kot vsak poprejšnji.
-Ona, čudovita. Črna obleka, črni čevlji s peto in rdečim podplatom, urejeni, malo čez ramena segajoči, bronasti lasje polni velikih kodrov, rdeči nohti, krvavo rdeče ustnice.

Tako kot vsak večer poprej.

Ona se nagne k Avgustu, očarano posluša, kako ji pripoveduje o stvareh, ki je niti najmanj ne zanimajo. Med nasmihanjem se njeni prsti elegantno ovijajo okoli vinskega kozarca, ko prefinjeno srka rdeče vino. Minute minevajo, z roko se poigrava s svojimi lasmi in kodre v krožnem gibu navija med svojimi krhkimi prsti. Ko se je urni kazalec približeval dvajsetim minutam čez polnoč, reče: »Počasi bom te bom morala zapusti, večer je bil čudovit, ampak izredno sem utrujena, oprosti Avgust, « blago se mu je nasmehnila in oči povesila k tlom. Fant jo je nežno prijel za njeno dlan in ji hitro odgovoril: »Dovoli da te odpeljem domov, ne dovolim ti sami po tistih čudnih stopnicah. Saj veš kaj se je zgodilo Juliju,« svoje ustnice je ponesel k njeni roki in jo nežno poljubil, »ne bi se mogel sprijazniti, če bi se poškodovala, moramo jih popraviti.« Ona se mu je priljudno nasmehnila, in že sta se odpravila.

Ura je 1.13 zjutraj in Fernando hodi po stopnicah navzdol. Prebledi, steče nazaj proti hiši: »Ni ga!« Ona ovita v eleganten, dolg, satenast, rdeč kopalniški plašč izstopi izza vhodnih vrat: »Kako ni ga, Fernando?« »Ni ga!«

»Ne paničari, mora biti tam. Na deveti stopnici si je razklal lobanjo, tako kot vsi ostali prej. Videla sem, da je obležal tam, kri se je cedila po stopnicah.«

»Ne razumeš, telesa ni! Pobegniti ti je moral.« Pogledala ga je in se počasi odpravila proti stopnišču. Zvok udarjanja petk ob kamen je motil spokojnost noči. Ko je prišla do devete stopnice se je nemo zasmejala, usedla v lužo krvi, iz stranskega žepa kopalnega plašča izvlekla dolgo cigareto in jo prižgala: »Pobegnil mu je.«

Fernando – on se je na vrhu stopnišča boril z lastnim telesom, nad katerim je iz sekunde v sekundo izgubljal kontrolo. Iz sekunde v sekundo je postajal bolj rdeč, začelo se mu je vrteti, pljuča mu niso pustila dihati. Prvi spodrsljaj. *Nov dan.*

Po napaki prejšnje noči je ona življenje nadaljevala navadno, vračala se je iz svojega vsakodnevnega obhoda piranskih vrtov po Štortski poti in iskala slabše skrite kosti, ne zaupa mu dovolj – Fernandu. Iz kupa listja, je gledala Julijeva roka, vrgla jo je v gozd. Drugače je na vidnem mestu zaradi pogrezanja in polzenja zemlje proti robu klifa našla le par že starih kosti, ki pa bi se lahko smatrale za živalske. Le nekaj moških oblek je bilo treba pokriti z listjem in sedemnajst sledi je bilo za sedemnajstimi žrtvami zakritih. Nihče ne bo opazil. Odpravila se je proti njegovi hiši.

Spokojno tišino nad stopniščem M. je prekinil kričeč zvokcirkularne žage. Ulica je bila objeta v oblaku makro-kamnitih koščkov peščenjaka, ki so se ji z vsakim vdihom pogrezali v pljuča. Videla je skupino ljudi, pred njegovo hišo... Obrnila se je stran in preden bi lahko začela hoditi drugam, je zaslišala neznan moški glas: » Gospodična, počakajte, se vam bomo umaknili, samo da se prah posede!« Nadela si je ljubeč pogled in z nasmehom na ustnicah dejala: »Se ne mudi, dobri gospod. Kaj pa počnete, če smem vprašati, prosim razložite mi?« ljubko se je zasmejala. »Ni problema, taki lepi dami z veseljem razložim kaj počnemo, čeprav verjetno ne boste razumela. Hrabra skupina se je tu zbrala, da popravimo to grozljivo stopnišče,« je odgovoril delavec srednjih let in nadaljeval, »manjkajoče kamne bomo nadomestili z drugimi. Tukaj lahko vidiš, kako naši fantje režejo kamne, da bodo pasali v luknje stopnišča. Ljudje so prave barabe, pokradli so kar 18 kamnov, mi lahko poveste kaj počnejo z 18 kamni. Pokradi vse ali nič, mašina! No, nazaj k stvari, zložili jih bomo nazaj, jih utrdili z zemljo in betonom in potem bodo tele štenge dobre kot nove, ne bo več nesreč. Pa tamle dol jih pucajo, so nekaj usrane, saj veste vse živo se je dogajalo tukaj. Vam bom nekaj povedal, samo ne smete nobenmu naprej.« »Ne bom!« »Verjamem ti, ko pa si tako lepa, jaz mislim, da tele smrti od pobičev niso bile nesreča. To je mogu nekdo nalašč, mirkejte se, bi blo škoda, da se vam kaj zgodi, ko ste pa tko fejstna.«

